

2016
Vuosikertomus

ELLINOORA
säveltäjä, sanoittaja
Teoston asiakas vuodesta 2014

**Vuosi 2016 oli
Teoston 88.
toimintavuosi**

Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus	3
Vuosi 2016	
Uusi strategia	4
Jäsenkokoukset ja hallitus	5
Teosto-rahasto	6
Henkilöstö	7
Musiikintekijät	
Yhä parempia palveluita musiikintekijöille	8
Radiotilitykset aiempaa nopeammin	8
Tallennus- ja online-oikeuksien hallinnointi muutoksessa	8
Top 20 - Future Hitmakers -kurssi	9
Säveltäjyyden jäljillä -kirja	9
Teosto-palkinnon voittajat	10
Edunvalvonnan teemat ja tapahtumat	11
Musiikin käyttö	
Kotimainen musiikki radiossa ja televisiossa	13
Online-korvaukset kasvussa	14
Konsertit ja festarit löysivät yleisönsä	14
Taustamusiikkilupien myynti GT Musiikkiluvat Oy:lle	15
Keikkamobiilin kehitystyö	16

Yhdessä kohti muutoksia

Vuonna 2016 uudistimme strategiaa ja vahvistimme kumppanuuksia. Toimintaympäristömme muuttuessa vauhdilla halusimme tarkentaa suuntaa, johon olemme matkalla.

Strategiatyössä määrittelimme Teoston toiminnalle kolme tavoitetta: Tarjoamme *vaivattoman käyttöliittymän* musiikin kokemiseen ja käyttöön sekä ammattilaisille helpon tavan oikeuksiensa suojaamiseen. Toimimme *tehokkaana markkinapaikkana* musiikin eri toimijoiden kaupankäynnille sekä *tarjoamme yhteisön* erilaisille musiikin tekijöille ja valvomme heidän etujaan.

Haluamme tarjota kilpailukykyisiä ja helppokäyttöisiä palveluita asiakkaillemme ja oikeudenomistajillemme. Siihen tarvitsemme vahvoja verkostoja – emme pyri tekemään kaikkea itse, vaan etsimme toteutuksiin osaavimmat kumppanit.

Hyvänä esimerkkinä kumppanuudesta on loppuvuonna 2016 toimintansa aloittanut Gramexin ja Teoston yhteisyritys GT Musiikkiluvat Oy (GTM). Kuluvan vuoden aikana taustamusiikkiasiakkaat siirtyvät GT Musiikkilupien asiakkaisiksi – yritys huolehtii taustamusiikkilupien asiakaspalvelusta ja myynnistä yhden luokun periaatteella.

Jatkoimme tiivistä Polaris Nordic -yhteistyötä tanskalaisen Kodan ja norjalaisen Tonon kanssa. Vakiinnutimme yhdessä

toimintatapojamme kansainvälisen ICE-teostietokannan asiakkaana ja pidimme yllä yhteisiä tilitys- ja raportointijärjestelmiä. Ryhdyimme myös kartoittamaan vaihtoehtoja rajat ylittävien online-palvelujen lisensointiin.

Jo vakiintuneiden kumppanuuksien lisäksi haluamme olla yhä enemmän mahdollistamassa uudenlaista musiikkiliiketoimintaa. Seuraamme tiiviisti alan startup-yrityksiä ja olemme mukana useissa tutkimus- ja kehityshankkeissa. Olimme pääyhteistyökumppani Slush Music -tapahtumassa, joka järjestettiin vuonna 2016 Slushin yhteydessä ensi kertaa.

Vuoden 2017 alussa Suomessa tuli voimaan EU-direktiiviin perustuva yhteishallinnointilaki, joka lisää oikeudenomistajien valinnan mahdollisuuksia. Laki sääntelee käytännössä kaikkea tekijänoikeusjärjestöjen eli yhteishallinnointiorganisaatioiden harjoittamaa taloudellista toimintaa, erityisesti oikeudenhaltijan ja järjestön välistä asiakkuutta.

Kulunut vuosi osoitti jälleen kerran sen, että muutos on pysyvä. Tavoitteemme ovat kuitenkin kirkkaita. Nyt uuden strategiamme toteuttaminen vaatii muutosvalmiutta, määrätietoista johtamista, rajat ylittävää yhteistyötä ja uudenlaisia toimintatapoja kaikilta. Me olemme valmiita – tervetuloa mukaan!

Katri Sipilä, toimitusjohtaja

Teoston uusi strategia

Vuonna 2016 uusittu Teoston strategia painottaa muutosvalmiutta ja uudenlaisia toimintatapoja. Musiikkiala ja mediamarkkinat kehittyvät nopeasti, mikä haastaa Teostoa muutokseen. Lisäksi sysäyksen strategian uudistamiseen antoi myös uusi yhteishallinnointilaki. EU-direktiiviin pohjautuva laki tulee vaikuttamaan yhdistyksen palveluihin ja sääntöihin.

Strategiatyölle antoi suuntaa jäsenjärjestöjen hallitusten jäsenten ja toiminnanjohtajien sekä Teoston hallituksen ja henkilöstön yhteinen virtuaalinen aivoriihi.

Teoston tavoitteena on olla:

- **Musiikin käyttöliittymä.** Teosto tarjoaa kaikille vaivattomia tapoja musiikin kokemiseen ja käyttöön sekä ammattilaisille helpon tavan oikeuksiensa suojaamiseen.
- **Markkinapaikka.** Teosto mahdollistaa musiikin toimijoiden - tekijöiden, välittäjien ja yleisöjen - välisen kaupankäynnin.
- **Yhteisö.** Teosto palvelee musiikkialan oikeudenomistajia ja valvoo heidän etujaan.

Strategiset pilottiprojektit

Strategian toimeenpanon edistämiseksi käynnistettiin pilottiprojekteja, joissa tarkasteltiin ja mallinnettiin uudenlaisia toimintamalleja ja tulevaisuuden skenaarioita. Projekteissa tutkittiin mahdollisuuksia järjestää musiikin lisensointipalveluita uudentyypisillä tavoilla, simuloitiin vaihtoehtoja tilitysprosessia sekä hahmoteltiin Futures Lab -alustaa musiikkialan innovaatio- ja kehitystoiminnalle.

Futures Lab -toiminta lanseerattiin marraskuussa Slush Music -tapahtumassa, jonka Euroopan johtava kasvuyritys-tapahtuma Slush järjesti ensimmäistä kertaa. Teosto toimi Slush Musicin pääyhteistyökumppanina, ja tapahtuman teemoja olivat musiikki, teknologia ja yrittäjyys.

Kuvassa ylhäällä vasemmalta
Esa Korvenmaa, Markus
Nordenstreng, Kimmo Hakola,
Ari Nieminen. Alhaalla
vasemmalta Kim Kuusi, Kaija
Kärkinen, Tommi Tuomainen.
Kuva: Suvi-Tuuli Kankaanpää

Jäsenistö kokoontui kevät- ja syyskokouksissa

Teoston jäsenistö kokoontui kevätkokouksessa huhtikuussa 2016. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2015 tilinpäätös ja toimintakertomus. Lisäksi hyväksyttiin muutokset tilitys- ja jakosääntöön nopeutetun tilityksen mahdollistamiseksi sekä keskusteltiin tulevasta yhteishallinnointilaista.

Jäsenkokous on Teoston ylin päätöksentekoeelin, joka valitsee myös Teoston hallituksen. Kevätkokouksessa hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin musiikintekijä Markus Nordenstreng Juha Tikan jättäessä hallituspaikkansa. Lisäksi hallituksessa valittiin jatkamaan erovuorossa olleet säveltäjä Kimmo Hakola ja musiikkikustantaja Ari Nieminen. Hallituksen puheenjohtajana jatkoi säveltäjä Kim Kuusi. Muut hallituksen jäsenet ovat sanoittaja Kaija Kärkinen ja kustantaja Tommi Tuomainen.

Syyskokoukseen jäsenistö kokoontui joulukuussa. Kokouksessa hyväksyttiin Teoston toimintasuunnitelma ja budjetti vuodelle 2017. Lisäksi kokouksessa hyväksyttiin tilitys- ja jakosäännön muutokset koskien ennakoiden maksamista ja musiikkikustannussopimusten sovittelumenettelyn uudistamista.

Juhana Vartiainen hallituksen neuvonantajaksi

Kansanedustaja Juhana Vartiainen aloitti Teoston hallituksen neuvonantajana toukokuussa 2016.

Hallituksen puheenjohtaja Kim Kuusi arvioi Vartiainen tuovan hallituksen työskentelyyn arvokasta taloudellista näkemystä sekä poliittisen kentän tuntemusta.

Teoston hallituksen toinen neuvonantaja on pitkän uran ICT-alalla tehnyt Esa Korvenmaa.

JUREK
säveltäjä, sanoittaja, sovittaja
Teoston asiakas vuodesta 2006

Teosto- rahastosta musiikin edistämiseen 2,5 miljoonaa euroa

Vuonna 2016 Teosto-rahastoon rahastettiin 3,1 miljoonaa euroa kansallisia varoja. Kansalliset varat muodostuvat osuudesta, joka pidätetään sopimusten perusteella Teoston keräämistä tekijänoikeuskorvauksista ja käytetään suomalaisen musiikin edistämiseen.

Vuonna 2016 korvauksista pidätetty osuus oli 6,7 prosenttia. Jäsenistön syyskokouksen päätöksellä pidätys laski kuuteen prosenttiin vuodelle 2017.

Rahaston sijoitusten tuotot olivat 0,5 miljoonaa euroa, joten rahaston varat karttuivat yhteensä 3,6 miljoonaa euroa.

Teosto-rahastosta jaettiin varoja yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Rahaston avulla tuettiin esimerkiksi Music Finlandin, Teoston jäsenjärjestöjen ja niitä lähellä olevien säätiöiden, kuten Malmstén-säätiön, Sibelius-rahaston sekä Musiikkikustantajien rahaston, toimintaa. Musiikin edistämissäätiön toimintaan (MES) lahjoitettiin 1,2 miljoonaa euroa.

Teosto-rahaston suuruus vuoden 2016 lopussa oli 24 miljoonaa euroa. Rahasto perustettiin vuonna 2009 aatteellisen toiminnan turvaamiseksi ja musiikin edistämisen jatkuvuuden varmistamiseksi.

Kotimaisen musiikin edistäminen

Teosto-rahastosta 2,5 miljoonaa euroa

Teoston jäsenjärjestöt: Säveltäjät ja sanoittajat Elvis, Suomen säveltäjät ja Suomen Musiikkikustantajat.

Musiikkialan säätiöt ja muut järjestöt: Music Finland, Kirkkomusiikin säveltäjät, Malmstén-säätiö, Musiikkikustantajien 25-vuotisjuhlarahasto, Suomen Kevyen Musiikin Museon säätiö.

Perjantaikahveilla Tomi Juntunen ja Susanna Perämää kuvailivat Teoston vaihteita.

Henkilöstö muotoilemassa muutosta

Vuonna 2016 Teostossa elettiin monenlaisten muutosten aikaa, mikä vaikutti toimintatapoihin ja yhteisiin tavoitteisiin. Keskeisimpiä muutoksia henkilöstölle olivat Teoston strategian kirkastaminen ja GT Musiikkiluvat Oy:n toiminnan aloittaminen.

Teostolaiset osallistuivat strategisten painopisteiden määrittelyyn niin webkyselyn, valmennusten, pilottiprojektien kuin yhteisten tilaisuuksienkin muodossa. Kukin työntekijä on myös pohtinut, miten uusi strategia näkyy omassa tekemisessä. Työpaikan ja kulttuurin kehittäminen ovat osa strategian ja toimintatapojen muutosta.

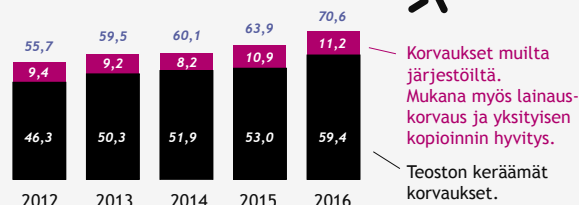
Syksyllä 11 työntekijää siirtyi Teostosta GT Musiikkilupiin 1.10.2016 liikkeenluovutuksen yhteydessä. Työyhteisön kannalta muutos oli merkittävä, mutta yhteistyö sekä yhteinen tekeminen musiikin tekijöiden hyväksi jatkuvat kiinteinä.

Yhdessä tekemisen kulttuuria ylläpidetään Teostolla erilaisin foorumein ja työkaluin. Esimerkiksi henkilöstön perjantaikahveja ja esimiestreffejä järjestettiin kuluneena vuotena säännöllisesti. Ilmapiiriä ja henkilöstökokemusta kartoitettiin puolestaan Pulssi-kyselyllä, jolla saatiin tietoa esimiestyöstä, toimintakulttuurista, yleisestä filiksestä, osallistumisesta ja sisäisestä viestinnästä.

Henkilöstöä Teostossa oli vuoden 2016 lopussa 72. Naisten osuus henkilöstöstä oli 54 % ja miesten 46 %.

Lukuja pähkinänkuoressa

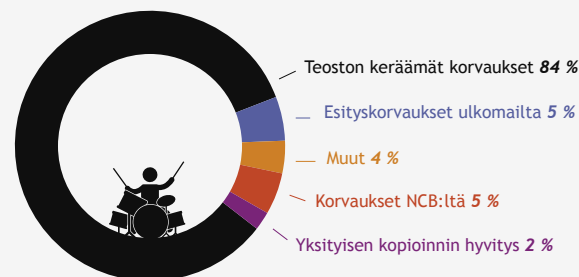
Tuotot 70,6 miljoonaa euroa

Vuoden 2016 luvut sisältävät NMP:n laskuttamat online-musiikkipalveluiden korvaukset.

Tekijänoikeuskorvausten lähteet

Yhteensä 70,6 miljoonaa euroa

Yhä parempia palveluja musiikintekijöille

*Teosto panosti vuonna 2016 asiakas-
tyytyväisyyden parantamiseen ja
kehitti palvelujaan.*

Kokonaan uutena palveluna julkaistiin kustantajien verkko-palvelu, joka teki asioinnista verkossa helppoa. Myös musiikintekijöiden digitaalisia palveluita kehitettiin ja verkkopalveluun avattiin uudenlainen visuaalinen tilitysnäkymä. Näkymä toimii myös mobiililaitteissa ja tarjoaa käyttäjälleen tietoa hänelle maksetuista tilityksistä graafien ja kartta-visualisointien avulla.

Vuoden aikana julkaistiin myös Android-versio kännykässä mukana kulkevasta Keikkamobiilista.

Radiotilitykset aiempaa nopeammin

Teoston tavoitteena on tehostaa tilitysprosesseja ja maksaa kerätyt tekijänoikeuskorvaukset entistä nopeammin oikeudenhaltijalle. Syksyllä 2016 oikeudenomistajien palveluissa otettiin merkittävä kehitysaskel, kun radioiden esityskorvauksia alettiin maksaa neljä kertaa vuodessa. Aiemmin kaupallisilta radiokanavilta kerätyt korvaukset on tilitetty tekijöille ja kustantajille kaksi kertaa vuodessa ja Ylen radiokanavien korvaukset kerran vuodessa.

Muutoksen yhteydessä myös taustamusiikki irrotettiin omaksi tilitysalueekseen. Aiemmin taustamusiikista kerätyt korvaukset on tilitetty elävän musiikin, radio- ja tv-tilitysten yhteydessä.

Tallennus- ja online-oikeuksien hallinnointi muutoksessa

Ääni- ja kuvataallenteiden lupa-asioissa Teoston asiakkaita on palvelut jo vuosikymmeniä Nordisk Copyright Bureau (NCB). Tallennusoikeuksien hallinnointiin on viime vuosina vaikuttanut musiikkibisneksessä tapahtunut murros ja digitaalisten palveluiden käytön kasvu.

Markkinoiden nopeasta muutoksesta johtuen NCB ja sen omistavat tekijänoikeusjärjestöt (Suomessa Teosto) laativat syksyllä 2016 selvityksen siitä, miten tallenteisiin liittyvien tekijänoikeuksien hallinnointi kannattaa tulevaisuudessa hoitaa. Suuntaviivoista tehtiin ehdotus NCB:n ylimääräiselle yleiskokoukselle loppuvuodesta. Lopullinen päätös hallinnointimallista ja NCB:n toimintojen operatiivisen vastuun siirtymisestä Kodalle tehtiin maaliskuussa 2017. Teoston lähtökohtana on turvata tallentamisoikeuksien suomenkielinen asiakaspalvelu tulevasta toimintamallista riippumatta.

Teoston lisensoimien kansainvälisten online-musiikki-palveluiden laskutus ja prosessointi siirtyi NCB:ltä Network of Music Partners A/S:lle (NMP), joka on NCB:n ja PRS for Musicin yhteisyrittäjä.

Top 20 - Future Hitmakers -kurssi musiikintekijöille

Teosto, Suomen Musiikkikustantajat ja Music Finland järjestivät keväällä 2016 aloitteleville musiikintekijöille Top 20 - Future Hitmakers -intensiivikurssin. Kurssilla tunnetut biisintekijät ja muut alan ammattilaiset mentoroivat alalle pyrkiviä tekijöitä.

Kurssilla jaettiin tietoa muun muassa siitä, miten alalle pääsee sekä siitä, mitä kustantajat ja levy-yhtiöt tekevät. Kurssilaiset pääsivät myös itse tekemään musiikkia co-write-tiimeissä.

Suuren suosion saanut ja hyvää palautetta kerännyt kurssi järjestetään uudelleen myös keväällä 2017.

|| Kurssilta tarttui mukaan monta osaavaa tyyppiä, joiden kanssa duunataan musaa yhdessä niin muille artisteille kuin omaankin sooloprogressiin.

Anni Sinilahti/Alba

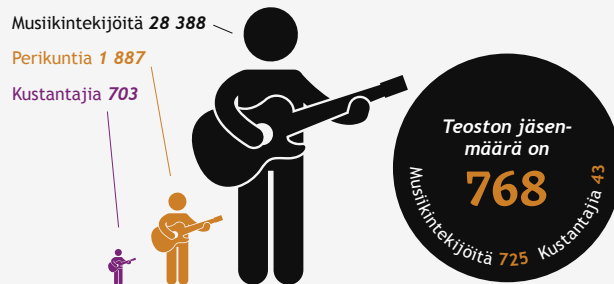
Säveltäjyyden jäljillä -kirja musiikin tekemisestä kouluille

Teoston BiisiPumppu-kouluprojektin kokemuksia koottiin kansien väliin vuonna 2016. Tutkijatohtori Heidi Partti ja musiikkitoimittaja Anu Ahola toimittivat aiheesta Säveltäjyyden jäljillä -kirjan, jossa he yhdistävät käytännön tietoa ja tutkimusta musiikin opettamisesta sekä säveltämisestä. Säveltäjyyden jäljillä -kirjan julkaisivat yhteistyössä Teosto, ArtsEqual-hanke sekä Taideyliopiston Sibelius-Akatemia.

Kirjasta julkaistiin marraskuussa 2016 sekä painettu että sähköinen versio. Teosta voi ladata maksutta osoitteesta: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/169020>

Lukuja

Teoston asiakkaita 30 978

Miehiä **81 %**

Naisia **19 %**

Keski-ikä **46 vuotta**

2016 teostoon liittyi 1 192 musiikintekijää ja kustantajaa

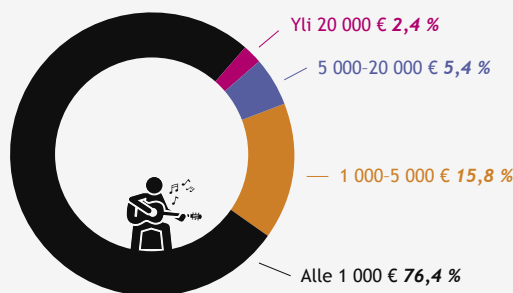
Miehiä **71 %**

Naisia **29 %**

Keski-ikä **34 vuotta**

Kotimaisille oikeudenomistajille maksetut tilitykset

Yhteensä **10 221** saajaa **25,4** miljoonaa euroa

Teosto-palkinto

rap-albumille ja
kamarioopperalle

Suvi-Tuuli Kankeapää

Vuoden 2016 Teosto-palkinto jaettiin kahdelle upealle teokselle. Palkinnon saivat Paperi T:n rap-albumi Malarian pelko sekä Antti Auvisen kamariooppera Autuus.

Lue haastattelut:

[Paperi T ja Malarian pelko](#)

[Antti Auvinen ja Autuus-ooppera](#)

Palkinnonsaajista päätti kolmihenkinen tuomaristo, jonka puheenjohtajana toimi opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen.

”Voittajiksi valikoituneet teokset edustavat ensisilmäyksellä musiikkikentän ääripäitä. Tarkempi kuuntelu kuitenkin paljastaa teosten pohjavireen samanhenkisyyden, vaikka ne on toteutettu aivan erilaisilla työkaluilla”, Grahn-Laasonen totesi.

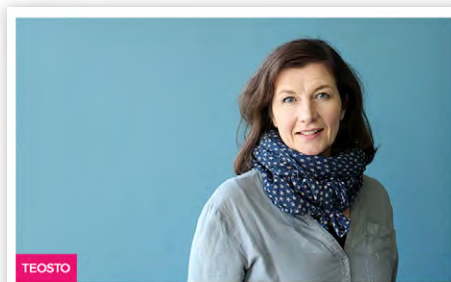
Teosto-palkinnon saivat Antti Auvisen sävellys ja Harry Salmenniemen libretto kamarioopperassa Autuus. Paperi T:n levystä Malarian pelko palkittiin Henri Pulkkinen, Niko Liinamaa, Miska Soini, Roope Kinnunen, Kristo Laanti, Sandra Tervonen ja Juuso Malin.

Vuodesta 2003 asti jaettu Teosto-palkinto on yksi Pohjoismaiden suurimpia taidepalkintoja. Kummankin voittajateoksen tekijät saivat jaettavakseen 20 000 euroa kaikkiaan 40 000 euron palkintosummasta.

Luovien alojen paneeli
SuomiAreenassa.

Vuosi 2016 oli edunvalvonta- ja yhteiskuntasuhdetyön kannalta vilkasta aikaa. Teosto vaikutti aktiivisesti EU:n tekijänoikeusdirektiivin valmisteluun ja laati myös lausuntoja koskien kansallisia lainsäädäntöhankkeita. Lisäksi käynnistettiin musiikintekijän sosiaaliturvaa koskeva selvityshanke ja tuotiin esille musiikintekijöiden verotuksen haasteita ja ratkaisumalleja.

TEOSTO

22.04.2016 Teksti: Päivi Brink Kuvat: Lauri Laavakari

**Kaija Kärkinen:
Tekijänoikeustulot pitäisi
saada eläketurvan piiriin**

Kaija Kärkinen haastattelu [Teostory-verkkolehdestä](#) sosiaaliturvan kehittämistarpeista keräsi runsaasti lukijoita keväällä 2016.

Laki yhteishallinnoinnista hyväksyttiin eduskunnassa

EU-direktiiviin perustuva yhteishallinnointilaki hyväksyttiin joulukuussa 2016. Laki tuli voimaan vuoden 2017 alusta, ja se sääntelee käytännössä kaikkea tekijänoikeusjärjestöjen eli yhteishallinnointiorganisaatioiden harjoittamaa taloudellista toimintaa, erityisesti oikeudenhaltijan ja järjestön välistä asiakkuutta.

Yhteishallinnointilaki sisältää yksityiskohtaisia määräyksiä mm. tilitysprosessista, tilityksen määräajoista, oikeudenhaltijoille toimitettavasta informaatiosta sekä hallinnointikuluista ja muista vähennyksistä. Lisäksi laki edellyttää, että asiakkassopimuksella järjestölle luovutettavat oikeudet jaetaan oikeuksien luokkiin, joita oikeudenhaltija voi halutessaan myös irrottaa järjestön hallinnoinnista.

Asiantuntijaselvitys eläkkeestä ja sosiaaliturvamalleista

Teoston edunvalvonnan tärkeimpiä teemoja ovat musiikintekijöiden verotus- ja sosiaaliturva-asiat. Tavoitteena on, että nämä tukisivat musiikintekijöiden elinkeinon harjoittamista ja mahdollisuuksia tehdä luovaa työtä ammattimaisesti. Nykyisellään tekijänoikeustulosta ei yleensä ole mahdollista kerryttää eläkettä, eikä siitä makseta sosiaaliturvamaksuja.

Edunvalvontatyössään Teosto tarjoaa poliittisille päättäjille ja lainsäätäjille tietoa siitä, miten tekijänoikeuskorvauksia saavien henkilöiden sosiaaliturvaa voisi parantaa ja saattaa tasa-arvoiseksi muiden tulonsaajien kanssa. Vuonna 2016 apulaisprofessori Pauli Rautiainen laati Teoston toimeksiannosta asiantuntijaselvityksen eläkevakuuttamisen mahdollisista malleista. Selvitys luovutetaan sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattilalle keväällä 2017, minkä toivotaan vauhdittavan asiaan liittyvän lainsäädännön tarkistamista.

Verotus puhutti ja valtiovarainministeriö laati selvityksen

Musiikintekijöiden verotus synnytti vilkasta keskustelua vuonna 2016. Teosto ajaa ammattimaista musiikintekoa tukevaa veromallia, jossa tekijä voi halutessaan ohjata tekijänoikeuskorvaukset yritykselleen. Yrittäjyyden tukeminen kannustaisi musiikintekijöitä myös investointeihin, joita he voisivat käyttää toimintansa kasvattamiseen ja monipuolistamiseen. Tällä hetkellä Teoston maksamat korvaukset ovat verokortilla verotettavaa tekijän ansiotuloa.

Tekijänoikeustulojen verotusmuutoksen tarve on kirjattu nykyisen Suomen hallituksen strategiaohjelmaan. Valtiovarainministeriö laati aiheesta syksyllä selvityksen, jota koskevaan kyselyyn myös Teosto vastasi laajasti. Odotuksena on, että päätöksiä tilanteen korjaamiseksi tehdään vuoden 2017 aikana.

SuomiAreenassa aiheina luovuus ja yrittäjyys

Teosto osallistui heinäkuussa SuomiAreenaan kahden paneelin voimin. Luovien alojen teemoista keskustelivat juontaja Tomi Einosen johdolla muun muassa musiikintekijä Maija Vilkkumaa sekä kirjailija Siri Kolu. Toisen paneelin aiheina olivat omistajuus ja yrittäjyys, jotka koskettavat monia luovien alojen tekijöitä.

EU-komissio julkaisi ehdotuksen EU:n tekijänoikeusdirektiivistä

Euroopan komissio julkaisi syyskuussa ehdotuksen direktiiviksi tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla. Ehdotuksessaan komissio nosti esille kulttuurin merkityksen ja ns. arvokuiluun liittyvän ongelman, jota Teosto ja muut luovan alan toimijat ovat viime vuosina tuoneet esille niin virkamiesten ja poliitikkojen tapaamisissa kuin julkisessa keskustelussakin.

Arvokuilulla tarkoitetaan sitä, että erilaiset internetin alustapalvelut, kuten Facebook ja YouTube, hyödyntävät muiden tekemää sisältöä ja keräävät niiden avulla sekä yleisöjä että mainostuloja. Palvelut tekevät liiketoimintaa, mutta eivät maksa sisältöjen alkuperäisille tekijöille mitään tai maksavat vähän vain osasta sisältöjä. Komissio ehdottaa direktiiviluonnoksessaan, että alustapalveluiden tulee ottaa huomioon tekijänoikeudet julkaistessaan muiden tekemiä sisältöjä.

Teosto seurasi direktiivin valmistelutyötä ja vaikutti siihen tiiviisti yhteistyössä Musiikkituottajat IFPI:n kanssa sekä eurooppalaisen kattojärjestön Gesacin kanssa.

Komission ehdotus lainsäädännön muutokseksi on siirtynyt Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston tarkasteluun. Arvio on, että prosessi kestää heinäkuuhun.

Teoston edustajat sekä hallituksen puheenjohtaja Kim Kuusi ja varupuheenjohtaja Kimmo Hakola vierailivat syksyllä Brysselissä, missä EU:n tekijänoikeuspaketista keskusteltiin suomalaisten toimittajien, EU-edustuston asiantuntijoiden sekä meppien kanssa.

Musiikin käyttö

Teoston keräämät korvaukset

Yhteensä 59,4 miljoonaa euroa

Taustamusiikki
asiakastiloissa 14 %

Online 12 %

Konsertit ja
tapahtumat 13 %

Muut 7 %

* Sis. TV-yhtiöiden online-korvaukset

Teoston kotimaasta keräämät korvaukset olivat 59,4 miljoonaa euroa. Radion ja television asema musiikintekijöiden tulojen kannalta on edelleen vahva.

Kotimainen musiikki soi radiossa ja televisiossa

Radio ja televisio säilyivät suurimpina musiikin käytön alueina vuonna 2016. Niiden osuus Teoston keräämistä korvauksista oli 54 prosenttia sisältäen radio- ja televisio-yhtiöiden online-korvaukset.

Erityisesti radioille vuosi 2016 oli hyvä. Samoin musiikintekijöille, sillä kotimainen musiikki soi yhä enemmän radiokanavilla. Jo paikkansa vakiinnuttaneiden kotimaista musiikkia soittavien kanavien lisäksi radioalloille tuli uusia kanavia, kuten SuomiRock.

Syksyllä 2016 Teosto ja RadioMedia sopivat radio-ohjelmien on demand -palveluiden musiikin käytöstä. Sopimus

mahdollistaa musiikin mukanaolon radio-ohjelmien on demand -palveluissa sekä radion omilla kotisivuilla, mobiili-sovelluksissa että radiot.fi-palvelussa.

Mainosrahoitteisia televisiokanavia koetteli edelleen median murros sekä haastava taloustilanne, mikä heijastui myös musiikintekijöille maksettaviin korvauksiin.

Vuonna 2016 Teostossa työskenneltiin tiiviisti av-alueen hinnoittelun uudistamiseksi. Työn taustalla oli viime vuosina tapahtunut kehitys sisältöjen tarjonnassa ja käytössä – ohjelmia halutaan katsoa paikasta riippumatta. Teosto rakensi uuden av-lisensoinnin mallin yhdessä televisio- sekä online-videotarjoajien kanssa neuvotellen. Vuoden 2017 alusta lähtien uudistetut hinnastot koskevat sekä mainosrahoitteista että maksutelevisioliiketoimintaa, mukaan lukien niiden online-videopalvelut.

Weekend Festival keräsi noin 70 000 festivaalivierasta Helsingin Kalasatamaan. Kesällä 2016 tapahtuma laajeni myös ensi kertaan Ruotsiin. ”Nyt vedetään täyttä hääkää eteenpäin”, totesi promoottori John Rugemalira [Teostory-lehden haastattelussa](#). Kaikkiaan festivaali keräsi Suomessa, Ruotsissa ja Virossa 300 000 hengen yleisön. Kuva: Jussi Helttunen

Konsertit ja festarit löysivät yleisönsä - tuotot nousivat hieman

Kesällä 2016 festivaalit keräsivät hyvin yleisöä vaihtelevista säätiloista huolimatta. Kotimaiset artistit olivat tapahtumissa vahvasti esillä ja tuotot elävän musiikin alueella kasvoivat hieman vuodesta 2015. Myös isojen konserttien tuotot nousivat arvioitua paremmiksi. Positiivinen vire näyttää jatkuvan myös vuonna 2017, sillä tuleva festivaalitarjonta on runsasta ja kansainväliset artistit ovat julkistaneet isoja konsertteja Suomessa.

Ravintola-alalla oli vuoden 2016 aikana nähtävissä trendiä, jossa elävän musiikin väheneminen liittyi ravintoloissa tapahtuneeseen alkoholin kulutuksen ja juhlinnan vähenemiseen. Näiden sijaan ravintoloissa panostettiin ruokatarjontaan. Nähtäväksi jää, tuleeko vireillä olevalla alkoholilainsäädännön uudistuksella olemaan vaikutuksia ravintoloiden jatkoaikalupiin ja elävän musiikin tarjonnan kasvuun.

Ulkoilmakonserttien osalta Helsingissä tuli voimaan uusi ohjeistus, joka sallii entistä useampia myöhään jatkuvia ulkoilmakonsertteja kesällä. Se vakuutti esimerkiksi melurajoitusten kanssa taistelleen Weekend-festivaalin jatkamaan myös ensi vuonna Helsingissä.

Online-korvaukset kasvussa - suomalaiset maksavat nyt sisällöstä

Online-palveluiden käytöstä kertyneet tulot musiikintekijöille kasvoivat edellisestä vuodesta noin 79 prosenttia. Musiikin käyttöä koskevat tulot kasvoivat eniten juuri tällä alueella.

Kasvun taustalla on suomalaisten entistä suurempi halukkuus maksaa verkon musiikki- ja videopalveluista. Maksuhalukkuutta ovat lisänneet palveluissa tarjottu laadukas, eksklusiivinen sisältö sekä uudet hinnoittelumallit. Esimerkiksi palveluiden perhepaketit ovat olleet suosittuja ja lisänneet maksavien asiakkaiden määrää.

Lisäksi alan kova kilpailu on saanut palveluntarjoajat investoimaan sisältöön. Suomalaisista toimijoista esimerkiksi Elisa Viihde on tuottanut omaa kotimaista sisältöä palveluunsa, ja vastaavanlaisia panostuksia on todennäköisesti odotettavissa muiltakin kotimaisilta toimijoilta.

Vuonna 2016 Teoston suurimpia online-asiakkaita olivat Spotify, Netflix ja YouTube. Uusina palveluina Suomeen rantautui muun muassa Amazonin oma videopalvelu vuoden 2016 lopussa.

Taustamusiikki loi tunnelmaa ravintoloissa ja liikuntakeskuksissa

Taustamusiikin käytöstä kerättyjen korvausten määrä säilyi ennallaan vuonna 2016. Ravintolapuolella musiikki soi entiseen tapaan, ja liikuntakeskuksissa taustamusiikin käyttö jatkoi kasvuaan hyvinvointitrendin siivittämänä. Sen sijaan asiakastiloissa taustamusiikin käyttö väheni syksyllä. Syynä tähän olivat Anttila-ketjun konkurssi sekä vapaan taustamusiikin käytön kasvaminen.

Tutkimus: Puhelin tärkein musiikinkuuntelun väline

Puhelin on noussut lasten ja nuorten aikuisten tärkeimmäksi musiikin kuuntelun välineeksi. Teosto ja Musiikkituottajat IFPI Finland selvittivät vuonna 2016 digitaalisten sisältöjen kulutustapoja Suomessa ja tutkimukseen saatiin yhteensä tuhannen 16–65-vuotiaan suomalaisen vastaukset.

Tutkimuksessa selvisi, että puhelimen myötä musiikin kuuntelu joukkoliikennevälineissä, ulkoillessa ja kuntoillessa on yleistynyt vauhdilla. Tyypillisimmin suomalainen kuuntelee musiikkia reilun tunnin verran päivässä ja käy elävän musiikin konsertissa kaksi kertaa vuodessa. Nopeista muutoksista huolimatta aikuiset kuuntelevat edelleen runsaasti radiokanavia.

Kyselyn mukaan kotimaisella musiikilla on vahva asema niin nuorten kuin ikääntyneiden vastaajien keskuudessa.

GT Musiikkiluvista on tarkoitus tehdä monikanavainen palveluyritys.

Stefan Kajanus,
toimitusjohtaja GTM
Teostory-verkkolehti, 2016.

Taustamusiikkilupien myynti GT Musiikkiluvat Oy:lle

Teoston ja Gramexin yhteisyritys GT Musiikkiluvat Oy aloitti toimintansa lokakuun alussa. GT Musiikkiluvat huolehtii Teoston ja Gramexin taustamusiikkilupien asiakaspalvelusta, myynnistä, markkinoinnista ja laskutuksesta. Taustamusiikkia liiketoiminnassaan käyttävät yritykset ja organisaatiot siirtyvät GT Musiikkilupien asiakkaiksi vaiheittain vuoden 2017 aikana. Korvaukset taustamusiikin käytöstä maksetaan musiikin tekijöille ja kustantajille jatkossakin Teoston kautta.

Lukuja

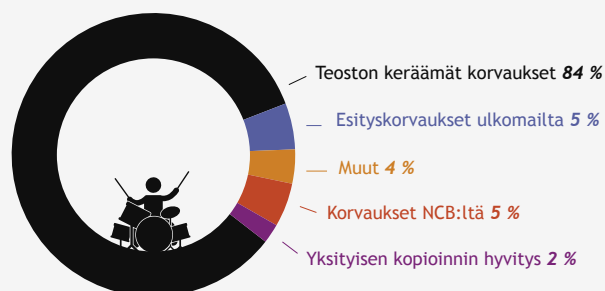
Taustamusiikin käyttäjät 2016

Taustamusiikin asiakkuudet siirtyvät suurelta osalta GT Musiikkiluvat Oy:lle. Kunnat ja seurakunnat säilyvät Teoston asiakkaina.

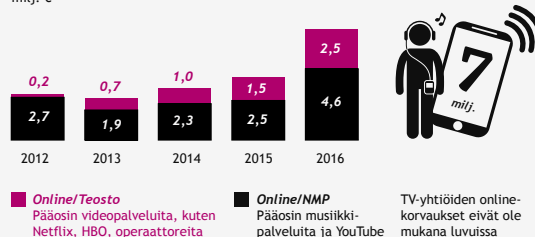
Tekijänoikeuskorvausten lähteet

Yhteensä 70,6 miljoonaa euroa

Online-tuotot Suomessa

milj. €

"Keikkamobiili käyttöön!",
kannusti Jannika B
Teostory-verkkolehden
haastattelussa vuonna 2016.

Keikka- mobiilin kehitys jatkui

Musiikin esittäjille, kuten artisteille ja bändeille, suunnattu Keikkamobiili keräsi uusia käyttäjiä. Keikkamobiilista julkaistiin IOS-version lisäksi myös Android-versio. Samalla palvelun käytettävyyttä parannettiin ja se julkaistiin myös englanninkielisenä. Osana sovelluksen markkinointia julkaistiin Keikkamobiili.fi-verkkosivu.

Kesällä 2016 Teosto solmi yhteistyösopimuksen Artist Exchange Oy:n kanssa ja hankki pienen omistusosuuden yhtiöstä. Teoston tavoitteena yhteistyölle oli kehittää artistien käyttöön tarkoitettu Artisti-applikaatio, joka olisi laajentanut Keikkamobiilin toiminnallisuuksia. Teosto kuitenkin luopui omistuksestaan Artist Exchange:ssä, sillä kansainvälistymisen ja mobiilipalvelujen kehittämisen sijaan startup-yritys alkaa tähdätä digitaaliseksi ohjelmatoimistoksi Suomessa, mikä ei liity Teoston strategiaan tavoitteisiin.

Elävän musiikin tapahtumista
tehtiin 42 443 esitysilmoitusta.

Kaiken kaikkiaan musiikin esittäjät lähettivät Teostolle esitysilmoituksia yhteensä 42 443, mikä oli noin tuhat ilmoitusta enemmän kuin edellisellä vuonna.

Esitysten aktiivisesta raportoinnista palkittiin syyskuussa tanssiryhtye Pekkaniskan pojat, jolle myönnettiin Vuoden raportioija -tunnustus. Tunnustuspalkinnon jakoivat yhdessä Teoston kanssa Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis, Suomen Säveltäjät ja Suomen Musiikkikustantajat.

Vuoden raportioija -tunnustus myönnettiin 2016
tanssimusiikkiryhtyeelle Pekkaniskan pojat
Kuva: Aki Rask

